

OTÁZKY A OKRUHY TÉM NA ŠTÁTNE ZÁVEREČNÉ SKÚŠKY
Z DEJÍN VÝTVARNÉHO UMENIA
PRE AKADEMICKÝ ROK
bakalárske štúdium

staršie dejiny umenia:

1. PRAVEKÉ VÝTVARNÉ UMENIE

- popíšte základnú chronológiu obdobia praveku
- zhodnoťte výtvarné prejavy jednotlivých pravekých epoch
- objasnite tvorbu jaskynných malieb
- charakterizujte tzv. neolitickú revolúciu a popíšte jej vplyv na vývoj umenia
- uveďte príklady pravekých architektur a ich základnú typológiu

2. UMENIE STAROVEKÉHO EGYPTA

- datujte vývoj egyptského umenia a načrtnite základnú chronológiu
- uveďte spoločensko-náboženský kontext umeleckej tvorby
- charakterizujte výtvarnú tvorbu z ikonologického aj formálneho hľadiska
- popíšte umenie a kultúru tzv. el-amarnskej školy
- uveďte konkrétne príklady jednotlivých umeleckých druhov a zhodnoťte ich

3. UMENIE STAROVEKEJ MEZOPOTÁMIE

- datujte vývoj mezopotámskeho umenia a načrtnite základnú chronológiu
- uveďte spoločensko-náboženský kontext umeleckej tvorby
- charakterizujte výtvarnú tvorbu z ikonologického aj formálneho hľadiska
- popíšte umenie a kultúru najvýznamnejších civilizácií Mezopotámie
- uveďte konkrétne príklady jednotlivých umeleckých druhov a zhodnoťte ich

4. UMENIE MINOJSKEJ A MYKÉNSKEJ KULTÚRY

- stručne chronologicky aj geograficky definujte obe kultúry
- uveďte spoločensko-náboženský kontext umeleckej tvorby
- charakterizujte výtvarnú tvorbu minojskej kultúry a jej význam pre ďalší vývoj
- popíšte špecifiká umeleckej tvorby mykénskej kultúry
- zhodnoťte význam odkazu egejskej oblasti vo výtvarnom umení a v architektúre

5. UMENIE STAROVEKÉHO GRÉCKA

- popíšte a časovo zaradte základnú chronológiu vývoja gréckeho antického umenia
- uveďte spoločensko-náboženský kontext umeleckej tvorby
- špecifikujte odlišnosti v umeleckom prejave v jednotlivých fázach gréckeho umenia
- uveďte príklady významných umelcov a architektov, ako aj významných diel s dôrazom na sochárstvo a architektúru
- zhodnoťte prínos gréckeho umenia a jeho význam pre ďalší umelecký vývoj

6. UMENIE ANTICKÉHO RÍMA

- zhodnoťte vplyv etruského umenia na ďalší vývoj na apeninskom polostrove
- popíšte a časovo zaradte základnú chronológiu vývoja rímskeho starovekého umenia
- uveďte spoločensko-náboženský kontext umeleckej tvorby
- vymenujte nové typy a prvky v rímskej architektúre
- charakterizujte maliarstvo starovekého Ríma
- zhodnoťte prínos rímskeho umenia a jeho význam pre ďalší umelecký vývoj

7. RANOKREŠŤANSKÉ UMENIE

- určite spoločenské a náboženské predpoklady pre vznik ranokresťanského umenia
- datujte nástup ranokresťanského umenia a vymedzte obdobie jeho rozvoja
- charakterizujte ikonografické programy ranokresťanského umenia
- vymenujte zhody a rozdiely medzi ranokresťanským výtvarným umením a umením rímskej antiky
- popíšte vznik a dispozíciu prvých kresťanských chrámov, uveďte ich príklady

8. BYZANTSKÉ UMENIE

- ohraničte byzantské umenie z chronologického a geografického hľadiska
- charakterizujte spoločenské a náboženské špecifiká byzantského prostredia
- zhodnoťte byzantskú architektúru, jej základné dispozičné typy a uveďte príklady
- charakterizujte ikonu a jej význam
- stručne vysvetlite dôvody ikonodúlie a ikonoborectva v byzantskom svete

9. PREDROMÁNSKE UMENIE V EURÓPE A NA NAŠOM ÚZEMÍ

- popíšte a časovo zaraďte základnú chronológiu vývoja predrománskeho umenia v Európe
- charakterizujte umenie jednotlivých politicko-kultúrnych okruhov, pomenujte ich
- popíšte význam knižnej maľby v danom období
- definujte termín karolínska renesancia a popíšte jej umelecké formy
- vymenujte významné strediská a najvýznamnejšie pamiatky umenia Veľkej Moravy
- charakterizujte pojem otónske umenie

10. ROMÁNSKE UMENIE V EURÓPE A NA NAŠOM ÚZEMÍ

- uveďte obdobie nástupu románskeho umenia, uveďte názory a zdôvodnite ich
- datujte rozvoj románskeho umenia v Európe a na našom území
- charakterizujte románsku architektúru
- zhodnoťte románsky sochársky program a vysvetlite jeho význam
- charakterizujte románsku nástennú maľbu
- popíšte najvýznamnejšie pamiatky románskeho umenia na našom území

11. GOTIKAV EURÓPE A NA NAŠOM ÚZEMÍ

- datujte nástup gotického umenia v Európe a na našom území
- popíšte význam kresťanskej ikonografie v umení stredoveku a vymenujte príklady
- uveďte rozdiely medzi románskym a gotickým ikonografickým programom
- pomenujte hlavné znaky a prvky gotickej architektúry
- charakterizujte gotické maliarstvo a sochárstvo a uveďte zásadné príklady
- popíšte najvýznamnejšie pamiatky gotického umenia na našom území

12. RENESANCIA V EURÓPE A NA NAŠOM ÚZEMÍ

- charakterizujte humanizmus (ideové predpoklady renesancie) v Európe a na našom území
- určite kolísku renesancie a datujte jej nástup v Európe a u nás
- vymenujte najvýznamnejšie osobnosti ranej, vrcholnej a neskorej renesancie v Taliansku a najvýznamnejšie osobnosti renesancie za Alpami
- na príkladoch vysvetlite pojem manierizmus
- porovnajte taliansku a zaalpskú renesanciu
- popíšte najvýznamnejšie pamiatky umenia renesancie u nás

13. BAROK VO SVETE A NA NAŠOM ÚZEMÍ

- datujte umenie baroka v Európe a na našom území
- vysvetlite spoločenské a náboženské okolnosti rozvoja baroka
- vymenujte a vysvetlite charakteristické znaky barokového umenia
- charakterizujte výrazové prostriedky a kompozičné schémy barokového maliarstva a vymenujte najvýznamnejších autorov a diela
- charakterizujte barokové sochárstvo a vymenujte najvýznamnejších autorov a diela
- vymenujte najvýznamnejšie druhy barokového úžitkového umenia
- popíšte najvýznamnejšie pamiatky umenia baroka u nás

14. ROKOKO VO SVETE A NA NAŠOM ÚZEMÍ

- datujte umenie rokoka v Európe a na našom území
- pomenujte spoločenský kontext rozvoja rokokového umenia

- vymenujte a charakterizujte hlavné znaky rokokového umenia
- uveďte rozdiely medzi barokom a rokokom
- popíšte rokokový interiér a úžitkové umenie
- vymenujte najvýznamnejšie pamiatky umenia rokoka u nás

15. (NEO)KLASICIZMUS V EURÓPE A NA NAŠOM ÚZEMÍ

- charakterizujte osvietenstvo (ideové predpoklady klasicizmu) v Európe a na našom území
- datujte nástup klasicizmu v Európe a na našom území
- porovnajte klasicizmus, renesanciu a antiku vo výtvarnom umení a v architektúre
- vymenujte hlavné znaky klasicizmu vo výtvarnom umení a v architektúre
- popíšte akú úlohu v rozvoji klasicistického umenia zohrala klasická archeológia
- vymenujte ktoré súdobé udalosti zobrazili klasicistickí umelci

16. ROMANTIZMUS V EURÓPE A NA NAŠOM ÚZEMÍ

- datujte nástup a obdobie rozvoja romantizmu
- vymenujte autorov spadajúcich do obdobia romantizmu v Európe
- na konkrétnych príkladoch vysvetlite ako sa prejavili idey romantizmu v architektúre
- vysvetlite ako sa prejavila idea národa a národnosti v umení romantizmu
- charakterizujte maliarstvo romantizmu podľa ikonografického programu, ako aj z hľadiska formálnych prejavov
- uveďte príklady romantizmu na našom území

17. REALIZMUS V EURÓPE A NA NAŠOM ÚZEMÍ

- datujte nástup a obdobie rozvoja realizmu
- vymenujte významných autorov spadajúcich do obdobia realizmu v Európe
- charakterizujte maliarstvo realizmu podľa ikonografického programu, ako aj z hľadiska formálnych prejavov
- vysvetlite pojem barbizonovská škola
- uveďte príklady realizmu na našom území

18. HISTORIZMUS V ARCHITEKTÚRE A VO VÝTVARNOM UMENÍ 19. STOROČIA

- vysvetlite vplyv priemyselnej revolúcie na umenie a kultúru 19. a 20. storočia
- vymenujte nové materiály v umení 19. storočia a uveďte príklady ich využitia
- vysvetlite pojmy eklekticismus a historizmus v architektúre
- uveďte príklady nových urbanistických riešení vo veľkomestách
- vymenujte a popíšte neoslohy 19. storočia v architektúre a v úžitkovom umení
- vysvetlite význam medzinárodných výstav pre umenie
- charakterizujte pojem chicagská škola v architektúre a jej význam pre ďalší vývoj architektúry

Odporúčaná literatúra:

STARŠIE DEJINY UMENIA- SVETOVÉ/ VŠEOBECNÉ

- Baleka, Ján: Výtvarné umění (malířství, sochařství, grafika). Výkladový slovník, Praha 1997
- Blažiček, O.J. - Kropáček, J.: Slovník pojmů z dějin umění. Praha 1991
- edícia Umenie zblízka (Perspektíva, Kompozícia, Renesancia, Impresionizmus, Ako vnímať obrazy a i.), Perfekt, Bratislava
- Fila, Rudolf: Načo nám je umenie. Bratislava, Mladé letá 1991
- Gombrich, Ernst: Příběh umění, Mladá Fronta 2003 (684 s.)

- Hanus, Ladislav: Kostol ako symbol, Lúč, Bratislava 1995
- Herout, J.: Staletí kolem nás. Praha 1961
- Huyghe, René: Umenie a ľudstvo, encyklopédia Larousse 1 - 4 (Prehistorické a staroveké umenie, Byzantské a stredoveké umenie, Renesancia a barok, Moderné umenie)
- Châtelet, A.; Groslier, B. P.: Svetové dejiny umenia, Larousse 1990
- Koch, W.: Encyklopedie evropské architektury od antiky po současnost, Praha, Ikar 1998
- Levey, M.: Stručné dejiny maliarstva od Giotta po Cézana, Bratislava 1966
- Morant, Henry de: Dějiny užitého umění, Odeon, Praha 1983
- Pijoan, José: Dejiny umenia 1- 12, Ikar 1998-2000
- Remešová, V.: Ikonografie a atributy svätých. Praha 1990
- Riley, Noël; Bayer, Patricia: Dějiny užitého umění, Slovart, 2004 (ISBN: 80-7209-549-8)
- Rusina, Ivan; Zervan, Marián: Životopisy svätcov. Ikonografia, Pallas 1994
- Rusina, Ivan; Zervan, Marián: Príbehy starého zákona. Ikonografia, SNG/ VŠVU, Bratislava 2006
- Rusina, Ivan; Zervan, Marián: Príbehy nového zákona. Ikonografia, Bratislava 2000
- Stadler, V.: Dejiny sochařství, Rego 1996
- Talbot-Rice, D.: Byzantské umenie, Tatran, Bratislava 1967
- Toman, Rolf (ed.): Románské umění. Architektura, sochařství, malířství, Slovart 2006 (480 s.)
- Toman, Rolf (ed.): Gotika. Architektura, sochařství, malířství, Slovart 2005 (520 s.)
- Toman, Rolf (ed.): Baroko. Architektura, sochařství, malířství, Slovart 2007 (500 s.)
- Umenie sveta I.-XII.– Edícia vydavateľstva Pallas, Bratislava 1977-9
- Zhoř, Igor: Klíček ke sochám, Praha 1989
- Zhoř, Igor: Hledání tvaru, Praha 1967

STARŠIE DEJINY UMENIA- SLOVENSKÉ

- Buran, Dušan: Dejiny slovenského výtvarného umenia. Gotika, SNG, Bratislava
- Keleti, Magda: Neskorá renesancia, manierizmus, barok v zbierkach SNG : Fontes 2. SNG 1983
- Kol.: Umenie na Slovensku. Stručné dejiny obrazov. Slovart 2009
- Petrová-Pleskotová, A.: K počiatkom realizmu v slovenskom maliarstve. Bratislava 1961
- Petrová-Pleskotová, A.: Slovenské výtvarné umenie obdobia národného obrodzenia. Bratislava 1966
- Rusina, Ivan a kol.: Dejiny slovenského výtvarného umenia – Barok. SNG: Bratislava 1998
- Vaculík, K.: Umenie 19. storočia na Slovensku. Bratislava 1952
- Vaculík, K.: Staré slovenské umenie. Bratislava 1978

dejiny umenia 20.storočia:

1. IMPRESIONIZMUS, NEOIMPRESIONIZMUS A POSTIMPRESIONIZMUS

- datujte nástup a vymedzte obdobie rozvoja jednotlivých smerov
- vymenujte autorov a najvýznamnejšie diela pre dejiny daného –izmu
- vzájomne porovnajte námětové okruhy stvárané umelcami patriacimi do okruhu impresionizmu, neoimpresionizmu a postimpresionizmu
- vzájomne porovnajte všetky tri -izmy na základe ich charakteristických znakov s ohľadom na výrazové prostriedky výtvarného umenia
- popíšte inšpirácie z týchto -izmov v tvorbe umelcov na našom území

2. SYMBOLIZMUS A SECESIA VO VÝTVARNOM UMENÍ

- charakterizujte symbolizmus konca 19. storočia a vymenujte (skupiny) umelcov, ktorí tvorili pod jeho vplyvom
- charakterizujte princípy hnutia Arts and Crafts a ich vplyv na secesiu
- na konkrétnych príkladoch popíšte rôzne podoby secesnej architektúry vo svete
- vymenujte hlavné témy a motívy secesného umenia
- vymenujte najvýznamnejších secesných maliarov a dizajnérov
- vymenujte prvky secesie a symbolizmu v umení na Slovensku

3. FAUVIZMUS A EXPRESIONIZMUS

- stručne charakterizujte fauvizmus a expresionizmus a vzájomne oba smery porovnajte z hľadiska výrazových prostriedkov
- datujte obdobie nástupu a najvýznamnejšieho rozvoja oboch –izmov
- vymenujte najvýznamnejšie osobnosti oboch smerov
- popíšte inšpirácie znakmi fauvizmu a expresionizmu v tvorbe umelcov 1. polovice 20. storočia na našom území

4. FUTURIZMUS A KUBIZMUS

- datujte obdobie nástupu a najvýznamnejšieho rozvoja oboch –izmov
- stručne charakterizujte futurizmus a kubizmus z hľadiska výrazových prostriedkov
- pomenujte a vysvetlite body futuristických manifestov dôležité pre umenie
- uveďte spoločenské okolnosti vzniku a vývoja umeleckého prejavu futuristov
- charakterizujte znaky primitívneho umenia a popíšte jeho vplyvy na raných modernistov
- stručne vysvetlite vývoj a premeny kubizmu
- charakterizujte prvé kubistické koláže a uveďte príklady
- uveďte príklady inšpirácie kubizmom v prostredí Čiech a na Slovensku

5. METAFYZICKÁ MAĽBA A SURREALIZMUS

- datujte obdobie nástupu a ústupu metafyzickej maľby a surrealizmu
- charakterizujte metafyzickú maľbu
- popíšte vplyvy Freudových teórií a psychoanalýzy na umenie
- zhodnoťte surrealizmus na konkrétnych príkladoch diel významných predstaviteľov
- vysvetlite rozdiel medzi veristickým a absolútnym surrealizmom, uveďte predstaviteľov
- na konkrétnych príkladoch popíšte inšpirácie znakmi metafyzickej maľby a surrealizmu v tvorbe umelcov na našom území

6. DADAIZMUS

- charakterizujte princípy dadaizmu
- datujte nástup dadaizmu, vymenujte jednotlivé strediská a najvýznamnejšie osobnosti s nimi súvisiace
- popíšte tvorbu Marcela Duchampa a jeho prínos pre umenie 2. polovice 20. storočia
- popíšte umelecké stratégie a formy, s ktorými pracovali umelci dadaizmu, uveďte konkrétne príklady

7. ABSTRAKCIA V UMENÍ 20. STOROČIA

- popíšte začiatky abstraktného prejavu, vysvetlite základné pojmy súvisiace s odlišnosťami abstraktného prejavu
- vymenujte a stručne charakterizujte –izmy/smery zaoberajúce sa abstraktným prejavom v období pred II. svetovou vojnou
- vymenujte a stručne charakterizujte –izmy/smery zaoberajúce sa abstraktným prejavom v období počas a po II. svetovej vojne

- vymenujte umelcov inšpirujúcich sa vo svojom výtvarnom prejave hudbou a uveďte príklady v ich tvorbe
- opíšte situáciu v umení na našom území v kontexte západného umenia prvej polovice 20. storočia

8. BAUHAUS A UMELECKÉ ŠKOLSTVO V EURÓPE A NA NAŠOM ÚZEMÍ V PRVEJ POLOVICI 20. STOROČIA

- popíšte špecifiká výučby na Bauhause s ohľadom na vtedy zaužívané systémy umeleckej výučby
- vymenujte významné osobnosti Bauhausu a popíšte ich umeleckú tvorbu
- charakterizujte špecifický vzťah Bauhausu voči remeselnej výrobe a priemyslu
- zhodnoťte vzťah vybraných predstaviteľov Bauhausu k architektúre
- charakterizujte bratislavskú Školu umeleckých remesiel v kontexte vtedajšieho vzdelávania (v Európe a u nás)

9. POP ART A NOVÝ REALIZMUS

- geograficky a časovo vymedzte nástup pop artu a Nového realizmu
- vymenujte najvýznamnejšie osobnosti pop artu a vysvetlite (autorské) techniky, ktorými tvorili
- vymenujte najvýznamnejšie osobnosti Nového realizmu a vysvetlite (autorské) techniky, ktorými tvorili
- porovnajte pop art a Nový realizmus z hľadiska obsahu
- na konkrétnych príkladoch popíšte princípy amerického pop artu
- vymenujte konkrétne príklady týchto tendencií v slovenskom umení
- definujte fotorealizmus a hyperrealizmus v umení a uveďte príklady v svetovom i slovenskom umení

10. MINIMALIZMUS A POSTMINIMALIZMUS

- geograficky a časovo vymedzte nástup týchto tendencií
- charakterizujte výtvarný jazyk minimalizmu a uveďte príklady z umenia
- popíšte prejavy postminimalizmu ako expresívnej alternatívy voči minimalizmu
- porovnajte prejavy minimalizmu a postminimalizmu v priestorovej tvorbe
- popíšte paralelu minimalizmu v maliarstve a vymenujte najvýznamnejšie osobnosti

11. KONCEPTUÁLNE A NEOKONCEPTUÁLNE TENDENCIE V UMENÍ

- popíšte princípy inštitucionálnej kritiky v umení a uveďte príklady
- charakterizujte teoretické východiská konceptuálneho umenia a ich výtvarného stvárnenia
- vysvetlite rozdiely medzi konceptuálnym a neokonceptuálnym umením
- vymenujte a popíšte príklady konceptuálneho a neokonceptuálneho umenia vo svete a u nás
- vysvetlite paradox konceptuálnej maľby

12. KINETICKÉ UMENIE A OP-ART

- opíšte využitie pohybu a svetla v plošných médiách umenia 20. storočia
- popíšte využitie pohybu a svetla v priestorových médiách umenia 20. storočia
- vymenujte spôsoby využitia svetla v umení
- vymenujte spôsoby využitia pohybu v umení
- určite priekopníkov využitia pohybu a svetla v umení 20. storočia
- vysvetlite na čom sú postavené princípy optických ilúzií v op-arte

13. LAND ART, PROCESUÁLNE UMENIE A ARTE POVERA

- datujte nástup a geograficky vymedzte land art, procesuálne umenie a Arte Povera

- porovnajte smery s ohľadom na používané materiály
- vysvetlite princípy entropie a uveďte príklady
- vymenujte príklady daných tendencií vo svetovom umení
- vymenujte príklady daných tendencií v slovenskom umení

14. ELEKTRONICKÉ UMENIE

- určite dobu nástupu nových technológií v priebehu 2. polovice 20. storočia a ich vplyv na umenie
- vymenujte príklady vo svetovom i v slovenskom umení
- vysvetlite rozdiel medzi videom a filmom
- popíšte stratégie a formy videoumenia
- vysvetlite rozdiely medzi analógovou a digitálnou fotografiou a vplyv daností technológie na výrazové možnosti média fotografie
- vysvetlite rozdiel medzi internetovým umením/netart a umením na internete
- uveďte príklady využitia projekcie v umení

15. FLUXUS, AKČNÉ UMENIE A BODY ART

- popíšte fenomén zvaný Fluxus v umení
- charakterizujte akciu a rozdeľte performačné prejavy v umení
- na konkrétnych príkladoch definujte špecifiká body artu
- popíšte špecifiká viedenského akcionizmu a uveďte príklady
- vymenujte príklady v slovenskom umení

16. IDEOLÓGIA A UMENIE

- popíšte vplyvy politických ideológií na umenie 20. storočia
- uveďte vzťahy avantgárd a „oficiálneho umenia“ na príklade fašistického Nemecka a Sovietskeho zväzu
- charakterizujte tvorbu poplatnú socializmu, charakterizujte doktrínu socialistického realizmu vo výtvarnom umení a v architektúre
- charakterizujte ruské avantgardy: konštruktivizmus, rayonizmus a suprematizmus
- popíšte zhubné vplyvy nacizmu na umelecké diela moderny

17. POSTMODERNÉ UMENIE

- charakterizujte postmoderné umenie v opozícii voči umeniu moderny
- zhodnoťte vývoj maliarstva v rámci hnutí neoexpresionizmu, transavantgardy a ďalších v kontraste s tzv. smrťou maľby
- popíšte vývoj sochárstva 2. polovice 20. storočia s ohľadom na prienik okolitého priestoru do sochy
- charakterizujte sochu, inštaláciu a environment
- charakterizujte stratégiu apropriácie v umení

18. ARCHITEKTÚRA 20. STOROČIA VO SVETE A NA NAŠOM ÚZEMÍ

- popíšte začiatky modernej architektúry (inžinierske stavby, využitie skla a železobetónu)
- charakterizujte architektúru expresionizmu
- vymenujte prúdy v modernej architektúre a ku každému uveďte príklad
- popíšte strojovú estetiku Le Corbusiera
- vymenujte prúdy v postmodernej architektúre a ku každému uveďte príklad
- porovnajte modernú a postmodernú architektúru

Odporúčaná literatúra:

DEJINY UMENIA 20. STOROČIA SVETOVÉ

- Foster, Hal; Kraussová, Rosalind; Bois, Yve-Alain; Buchloh, Benjamin H.D.: Umění po roce 1900. Modernismus, antimodernismus, postmodernismus, Slovart, Praha 2007
- Gablik, Suzi: Selhala moderna? Olomouc 1995
- Golding, John: Cesty k abstraktnímu umění, Barrister a Principal 2003
- Lamač, Miroslav: Umelci o sebe a svojom diele, Bratislava 1964
- Levey, M.: Stručné dejiny maliarstva od Giotta po Cézanna, Tatran, Bratislava 1972
- Lucie – Smith, Edward: Artoday. Současné světové umění. Praha 1996
- Micheli, Mario de: Umělecké avantgardy dvacátého století, Praha 1964
- Od Maneta po Pollocka. Slovník západoeurópskeho maliarstva 20.stor., Bratislava 1973
- Od Rodina po Moora. Slovník západoeurópskeho sochárstva 20.stor., Bratislava 1973
- Read, Herbert: Stručné dejiny maliarstva od Cezanna po Picassa, Tatran, Bratislava 1967
- Ruhrberg- Schneckenburger – Fricke – Honnef: Umění 20.století. Taschen 2004
- Thomasová, K.: Dejiny výtvarných štýlov 20. storočia. Bratislava, Pallas 1994
- Zykmond, Václav: Stručné dějiny moderního malířství, Praha 1971

DEJINY UMENIA 20. STOROČIA SLOVENSKE

- Abelovský, Ján – Bajcurová, Katarína: Výtvarná moderna Slovenska. Slovart : Bratislava 1997.

- Geržová, Jana a kol.: Slovník svetového a slovenského výtvarného umenia druhej polovice 20.storočia. Bratislava 1999
- Hrabušický, Aurel a kol.: Slovenské vizuálne umenie 1970–1985. Katalóg k výstave. SNG, Bratislava 2003.
- Hrabušický, Aurel a kol.: Slovenský mýtus, SNG, Bratislava 2005
- Matuščík, Radislav a kol.: Nové slovenské výtvarné umenie. Nástup 1957. Nástup 1961. Pallas, Bratislava 1969.
- Matuščík, Radislav: Moderné slovenské maliarstvo. Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry, Bratislava 1964.
- Matuščík, Radislav: Predtým... Prekročenie hraníc 1964 - 1971. Považská galéria umenia, Žilina 1994
- Rusinová, Zora a kol.: Dejiny slovenského výtvarného umenia – 20. storočie. SNG : Bratislava 2000.
- Rusinová, Zora a kol.: Šesťdesiate roky v slovenskom výtvarnom umení. Katalóg k výstave.
- Smoláková, Mária: Prehľad vývoja európskych umeleckých remesiel. Bratislava: FF UK, 1978.
- Rusinová, Zora: Umenie akcie 1965-1989, SNG, Bratislava 2001
- Rusinová, Zora: Autopoesis, SNG, Bratislava 1996
- Štrauss, Tomáš: Slovenský variant moderny. Pallas : Bratislava 1992.
- Városov, Marián: Výtvarný život na Slovensku začiatkom 20. storočia. Univerzita Komenského, Bratislava 1971
- Városov, Marián: Slovenské výtvarné umenie 1918 – 1945. Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry, Bratislava 1960